

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ερ. Φ.: 387

Σ 2 ΑΥΓ. 2016

Ταχ. Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
1. Βουλευτή κ. Βασίλη Κεγκέρογλου
KOIN: 2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 7011/14.7.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Ασχοληθείτε επιπέλους με τον Εθνικό Δρυμό Σαμαριάς»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 7011/14.7.2016 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Βασίλη Κεγκέρογλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού δεν δύναται να εκφράσει άποψη επί του συγκεκριμένου ζητήματος, ωστόσο, για το λόγο ότι το Παγκόσμιο Δίκτυο Αποθεμάτων Βιόσφαιρας της UNESCO έχει ως στόχο την ανάδειξη και την προστασία πολύτιμων τόπων για τον άνθρωπο και την υπόλοιπη βιόσφαιρα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα από πλευράς αρμοδιότητάς μας, ως προς την αρχαιολογική φυσιογνωμία του Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς αλλά και της περιοχής της Αγίας Ρουμέλης στα νότια του:

Η περιοχή Σαμαριάς ανακηρύχθηκε Εθνικός Δρυμός με το ΒΔ 781/1962 και οριοθετήθηκε με το ΒΔ 74/1964. Με την με αριθμ. Α/Φ31/36852/2942/12-10-1973 ΥΑ (ΦΕΚ 1242/Β/16-10-1973) έχει χαρακτηριστεί η περιοχή Τάρρας – Φαράγγι Σαμαριάς – οροπέδιο Ομαλού ως αρχαιολογικός χώρος και τόπος ιστορικός και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Η Υπηρεσία δεν έχει ειδικότερες κηρύξεις αρχαιολογικών χώρων και μνημείων εντός του Δρυμού αλλά ασκεί, στο πλαίσιο και της προαναφερόμενης ΥΑ, γενικότερο αρχαιολογικό έλεγχο με σκοπό την προστασία των πολιτιστικών αγαθών.

Η ΕΦΑ Χανίων έχει πραγματοποίησε κατά καιρούς έρευνες εντός του Δρυμού και έχει εντοπίσει διάσπαρτες αρχαιότητες. Ειδικότερα, σημειώνεται ότι ανασκαφική έρευνα που διεξήχθη το 1991 στη θέση Άγιος Νικόλαος αποκάλυψε τμήμα υπαίθριου ιερού με μακραίωνη διάρκεια λειτουργίας (6^{ος} αι. π.Χ.- 3^{ος} αι. μ.Χ.). Σύμφωνα με την ανασκαφέα της παραπάνω θέσης, αν και η λατρεύμενη θεότητα είναι άγνωστη ελλείψει επιγραφικών μαρτυριών, η συσχέτιση του χώρου με τη λατρεία της Βριτομάρτιδος ή του Απόλλωνα θα μπορούσε να ήταν εύλογη (ΑΔ 46, 1991, 426). Περαιτέρω, σας γνωρίζουμε ότι έχει εντοπιστεί, σε διάφορες θέσεις, διάσπαρτη κεραμική στην οποία αναγνωρίστηκαν όστρακα μινωικών, ιστορικών, βυζαντινών και μεσαιωνικών χρόνων, χωρίς, ωστόσο, να έχουν διαπιστωθεί μέχρι στιγμής, ενδείξεις εκτεταμένης αρχαίας κατοίκισης. Όμως, η έρευνα που έχει διενεργηθεί δικαιολογεί μια υπόθεση, ότι πιθανόν να υπάρχουν και άλλες αρχαίες θέσεις μέσα στο Φαράγγι της Σαμαριάς που δεν έχουν εντοπιστεί.

Πρόσφατα, η Εφορεία σε συνεννόηση και με τη συνδρομή της Δ/νσης Δασών Χανίων, πραγματοποίησε αυτοψία στη θέση «Χώρα», ΒΔ του οικισμού της Σαμαριάς. Στη θέση έχουν εντοπιστεί, από παλιά, κτιριακά κατάλοιπα και διάσπαρτη κεραμική, που κατά μια προκαταρτική εκτίμηση θα μπορούσε να χρονολογηθεί στην περίοδο της τουρκοκρατίας ή και της ύστερης ενετοκρατίας. Μάλιστα, ανατολικά στην απέναντι πλαγιά – θέση Πύργος - σώζονται κατάλοιπα φρουριακής εγκατάστασης (κουλές), της περιόδου της τουρκοκρατίας.

Στα 4 χλμ περίπου από την είσοδο του Φαραγγιού βρίσκεται ο καμαροσκέπαστος ναός του Αγίου Νικολάου που χρονολογείται στα μέσα του 18^{ου} αι. Απέναντι από το χωριό της Σαμαριάς, χτίστηκαν κατά τον 18^ο αι., οι καμαροσκέπαστοι ναοί του Χριστού και του

Αγίου Γεωργίου. Επίσης, νότια του χωριού υπάρχει ο ναός της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, ιστορημένος με ικανοποιητικής ποιότητας και με ενδιαφέρουσας θεματολογίας τοιχογραφίες, έργα λαϊκού ζωγράφου που έδρασε στην δυτική Κρήτη στο α' μισό του 14ου αι. Τέλος, στον 18ο αι. χρονολογείται και ο ναός του Αφέντη Χριστού που βρίσκεται κοντά στην έξοδο του Φαραγγιού.

Επισημαίνεται ότι στην ευρύτερη περιοχή και συγκεκριμένα νότια του Εθνικού Δρυμού, στην Αγία Ρουμέλη, έχουν θεσμοθετηθεί με την με αριθμ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ25/26735/1146 (ΦΕΚ 555/Β/18-7-1994) Υ.Α. οι Ζώνες Προστασίας Α (A1 και A2) του Αρχαιολογικού Χώρου της Αγίας Ρουμέλης (αρχαία Τάρρα) και με το ΦΕΚ 723/Β/26-9-1994, έγιναν διορθώσεις σφαλμάτων αυτής της Απόφασης. Οι ζώνες αφορούν στην εκτός του σύγχρονου οικισμού περιοχή, όπου είναι ορατά οικοδομικά λείψανα της αρχαίας Τάρρας και τα ερείπια αρχαίου ναού, πάνω στα οποία χτίστηκε κατά τον 6ο αι. τρίκλιτη ξυλόστεγη βασιλική με νάρθηκα. Στη συνέχεια, κατά τον 15ο αι., σε τμήμα του κεντρικού κλίτους και του ιερού της ερειπωμένης βασιλικής οικοδομήθηκε ο μονόχωρος ναός Παναγίας. Εντός του σύγχρονου οικισμού έχει ανασκαφεί τμήμα του νεκροταφείου της αρχαίας Τάρρας. Στη θέση Πύργος της Αγίας Ρουμέλης βρίσκεται φρουριακή εγκατάσταση της περιόδου της τουρκοκρατίας (κουλές). Τέλος στον παλιό οικισμό της Αγίας Ρουμέλης, στην έξοδο του Φαραγγιού, βρίσκεται ο ναός της Αγίας Τριάδος του 16ου αι. και λίγο νοτιότερα υπάρχουν δύο γέφυρες, η πρώτη της περιόδου της ενετοκρατίας και η δεύτερη, πιθανότατα, από την εποχή της τουρκοκρατίας.

Επίσης, σας αναφέρουμε, στα τοιχώματα των φαραγγιών πολύ συχνά αναπτύσσονται από τη δράση του νερού σπήλαια και βραχοσκεπές. Δυστυχώς, ο εντοπισμός σπηλαίων και βραχοσκεπών σε μία δύσβατη περιοχή με πυκνή βλάστηση, όπως το φαράγγι της Σαμαριάς, δεν είναι καθόλου εύκολος. Στο αρχείο της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας, είναι καταγεγραμμένα οκτώ (8) μνημεία αρμοδιότητας εντός των ορίων του Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς, όμως δεν αποκλείεται ο αριθμός τους να είναι μεγαλύτερος. Πρόκειται για τα εξής: *Της Καλογρές ο σπήλιος* (πάνω από τον εγκαταλειμμένο οικισμό Σαμαριάς), *Δαιμονόσπηλιος* (στο όρος Γκίγκιλος, γνωστός και ως *Νεραϊδόσπηλιος* ή *Ξωτικόσπηλιος*), *Αγίου Αντωνίου* (νότια της Παλαιάς Αγίας Ρούμελης), *Αγίας Ζώνης* (στην Παλαιά Αγία Ρούμελη), *του Καματερού ο σπήλιος*, *Κουρτάκι*, *Αέρηδες*, *Πλάκα*.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΕΦΑ Χανίων
2. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλ.

